

ओळखा आम्ही कोण ?

Who we are?

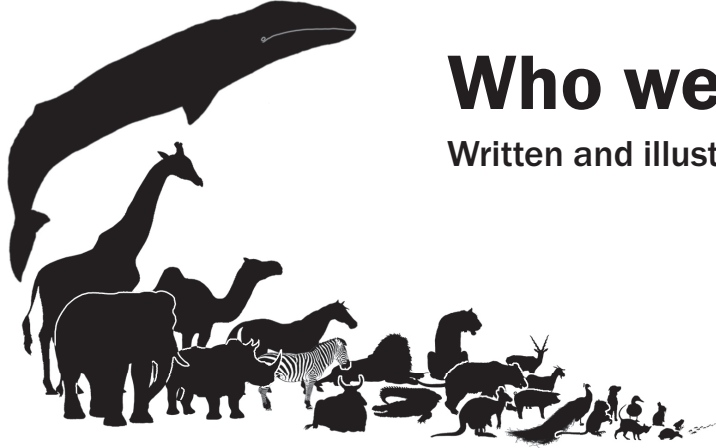
आभा भागवत

Abha Bhagwat

ओळखा आम्ही कोण ?

लेखक आणि चित्रकार : आभा भागवत

Who we are?

Written and illustrated by Abha Bhagwat

ओळखा आम्ही कोण ?

लेखक आणि चित्रकार : आभा भागवत

प्रकाशक :

कजा कजा मरू प्रकाशन

गरवारे बालभवन

सारसबागेसमोर, पुणे - ४११००२

दूरध्वनी - २४४४२१०९

प्रकाशन वर्ष : २०१२

मुद्रक : मुद्रा, ३८३ नारायण पेठ, पुणे - ३०

किंमत : ३० ₹

Who we are?

Written and illustrated by Abha Bhagwat

Publisher :

Kaja Kaja Maru Prakashan

Garware Balbhavan

Opp. Saras Bag, Pune - 411002

Phone : 24442109

Year of Publication : 2012

Printer : Mudra, 383 Narayan Peth, Pune - 30

Price : 30 ₹

प्रस्तावना

या पुस्तकाची कल्पना सुचली ती ताना होबन यांनी लहान बाळांसाठी केलेल्या **Who They Are?** या पुस्तकावरून. चित्र वाचनाची गंमत वेगळीच असते. फक्त काळ्या रंगातली चित्र म्हणजे सावली बघितल्यासारखी वाटतात. चित्रांबरोबर लिहिलेलं वाचण्याची सवय बाजूला ठेवून इथे फक्त चित्रं पहायची आणि ओळखायची. ज्यांना अक्षर वाचन अजून येत नाही अशा लहानग्यांनाही चित्रं ओळखायला गंमत येईल. सगळे प्राणी घेणं शक्य नसल्यामुळे मोजकेच काही घेतले आहेत. हे पुस्तक पाहून तुम्हाला कदाचित आजूबाजूला दिसणाऱ्या पण या पुस्तकात नसणाऱ्या प्राण्यांची काळी चित्रं आणि त्यांच्या पायांचे ठसे शोधून काढावेसे वाटतील. त्यासाठी **Internet** ची जरूर मदत घ्या, मीही घेतली.

आई, बाबा आणि पिल्लू अशी प्राण्यांची कुटुंब इथे दाखवली आहेत. काही प्राण्यांना एका वेळी एकच पिल्लू होतं, तर काहींना अनेक. काही प्राण्यांची फक्त आईच बाळांना वाढवते तर काहींचे आई-बाबा दोघंही. काही प्राण्यांना तर आई-बाबांशिवाय स्वतःच स्वतःला वाढवावं लागतं, जसं कासवाची पिल्लं. आई कासव किनाऱ्यावर अंडी घालते आणि निघून जाते. काही दिवसांनी पिल्लं बाहेर येतात आणि आपली आपण समुद्राकडे जातात. बाळाच्या जन्मात आईचा मोठा सहभाग असल्यानी निदान आई तरी पिल्लांबरोबर दाखवली आहे. चित्रं पाहताना छान दिसावं, रचना चांगली व्हावी आणि सहज ओळखता यावं हाही त्यामागचा हेतू आहे.

प्रत्येक पानावर त्या त्या प्राण्याच्या पायांचा ठसा छोट्या चौकोनात दाखवला आहे. जमिनीवरून चालणाऱ्या प्राण्यांचे ठसे सहज सापडले. पण मुंग्यांचे ठसे उमटतच नाहीत आणि वटवाघूळ जमिनीवर येण्याचा प्रसंगच फारसा नसतो. देव माशाच्या ठशाचा प्रश्नच येत नाही. अशा सगळ्या प्रश्नांना उत्तरं शोधताना फक्त देव माशाचे ठसे नकोत हे ठरवलं. वटवाघुळाच्या पायावरून त्याचा ठसा कसा उठेल याचं चित्र तयार करता आलं.

मुंग्यांचे ठसे उमटतात तरी कसे कोण जाणे, असा विचार करत असताना अमेरिकन **Artist** आणि कीटक तज्ज्ञ **Mr. Steven Kutcher** यांना ई-मेल वरून गाठलं. त्यांना कीटकांची निरीक्षणं करून, त्यांच्या पायांना अलगद रंग लावून त्यांच्या पायांच्या ठशांची चित्र करायला आवडतात. कुठलीही आर्थिक अपेक्षा न करता त्यांनी मुंगीच्या पायांचे ठसे लगेच पाठवून दिले. ती मुंगी थोडी सरळ गेली आणि मग रंग झटकून टाकल्यासारखी मागे आली त्यामुळे तिच्या पायाचा ठसा कसा येतो याचा फक्त अंदाज करावा लागतो. चित्र वापरायाची परवानगी दिल्याबद्दल **Mr. Steven Kutcher** यांचे मनापासून आभार. मुंगीला रंगात टाकून तिच्या पायांचे ठसे घेण्याचा प्रयोगही करून पाहिला पण ठसे उठलेच नाहीत आणि मुंगीला फार त्रास झाला याचं वाईट वाटलं.

वाघ, सिंह, मांजर यांच्या पायांचे ठसे खूपच सारखे असतात ते वेगळे दाखवण्यासाठी लहान मोठ्या आकारात दाखवावेत अशी डॉ. शोनील भागवत (भाऊ) नी सूचना दिली आणि एकच ठसा न दाखवता जेवढे पाय असतात तेवढे ठसे दाखवावेत असंही त्यांनी सुचवलं त्यामुळे ठसे समजायला सोपे झाले. इथे दाखवलेल्या प्राण्याच्या आकारांशी ठसे प्रमाणबद्ध नाहीत. प्रत्येक प्राण्याच्या हाताचा ठसा जसा वेगळा असतो तसाच पायाचाही आणि प्राण्यांच्या बाबतीतही हे खरं आहे. प्रत्येक प्राण्याचा ठसा अतिशय खास किंवा एकमेकांहून वेगळा असतो. पुढच्या पायांचे ठसे आणि मागच्या पायांचे ठसे साधारण सारखे वाटले तरीही त्यात थोडे लहान-मोठे, रुंद-अरुंद असतात. त्यामुळे इथे दाखवलेले ठसे त्याच प्राण्यांच्या इतर ठशांशी तंतोतंत जुळतीलच असं नाही. ते केवळ मार्गदर्शक म्हणून समजावेत. एकच ठसा न दाखवता जेव्हा सर्व पायांचे ठसे दाखवायचे ठरले तेव्हा त्यातून त्या प्राण्याच्या उभं राहण्यातली लयबद्धता किंवा बेढबपणाही टिपता यावा असं वाटलं. तसा प्रयत्न केलाही आहे. ठसे ओळखण्याचा खेळ खेळण्यासाठी एकेक स्वतंत्र ठसा असलेलं शेवटचं पानही तुम्हाला आवडेल.

हे पुस्तक करताना ओजस, तुहिन (मुलं) आपले आपले खेळत बसले त्यामुळे मला पुस्तकाचं काम करता आलं. श्रेयस (नवरा) आणि अनिल-शोभाच्या (आई-वडील) प्रोत्साहानामुळे काम करण्याची उमेद मिळाली. त्यांचेही मनापासून आभार.

Foreword

Inspiration for this book was Tana Hoban's "Who They Are?" made for babies. Reading only from drawing is fun. Drawing silhouettes is like observing shadows. We are going to keep aside reading the words here and enjoy the drawings while guessing what they are. Those little children who have not learned to read yet can also enjoy guessing the drawings. Due to limited space I have selected only few animals. You may feel like imagining other animal's silhouettes and finding out how their feet print. Please feel free to use the internet, it was great help to me.

I've shown here the families of animals with mother, father and baby in them. Some animals give birth to one baby at a time and some more than one. Some babies are brought up only by mother and some by both the parents. Some even have to bring themselves up all alone, for example: Turtles. Mother turtle lays eggs on sea shore and leaves. After few days babies come out and head to the sea. Mother's role in birthing baby is significant so I've shown at least mother with the babies. It has also helped the layout look better & interesting and easy to recognize.

On each page you can see animal foot prints in a small square. It was easy to find foot prints of those who live on land. But ant's feet do not print and bats hardly walk on land. And no question about whale's foot print. While searching for answers to all these questions I decided to exclude only Whale's prints for obvious reason. It was possible to guess how bat's foot will print.

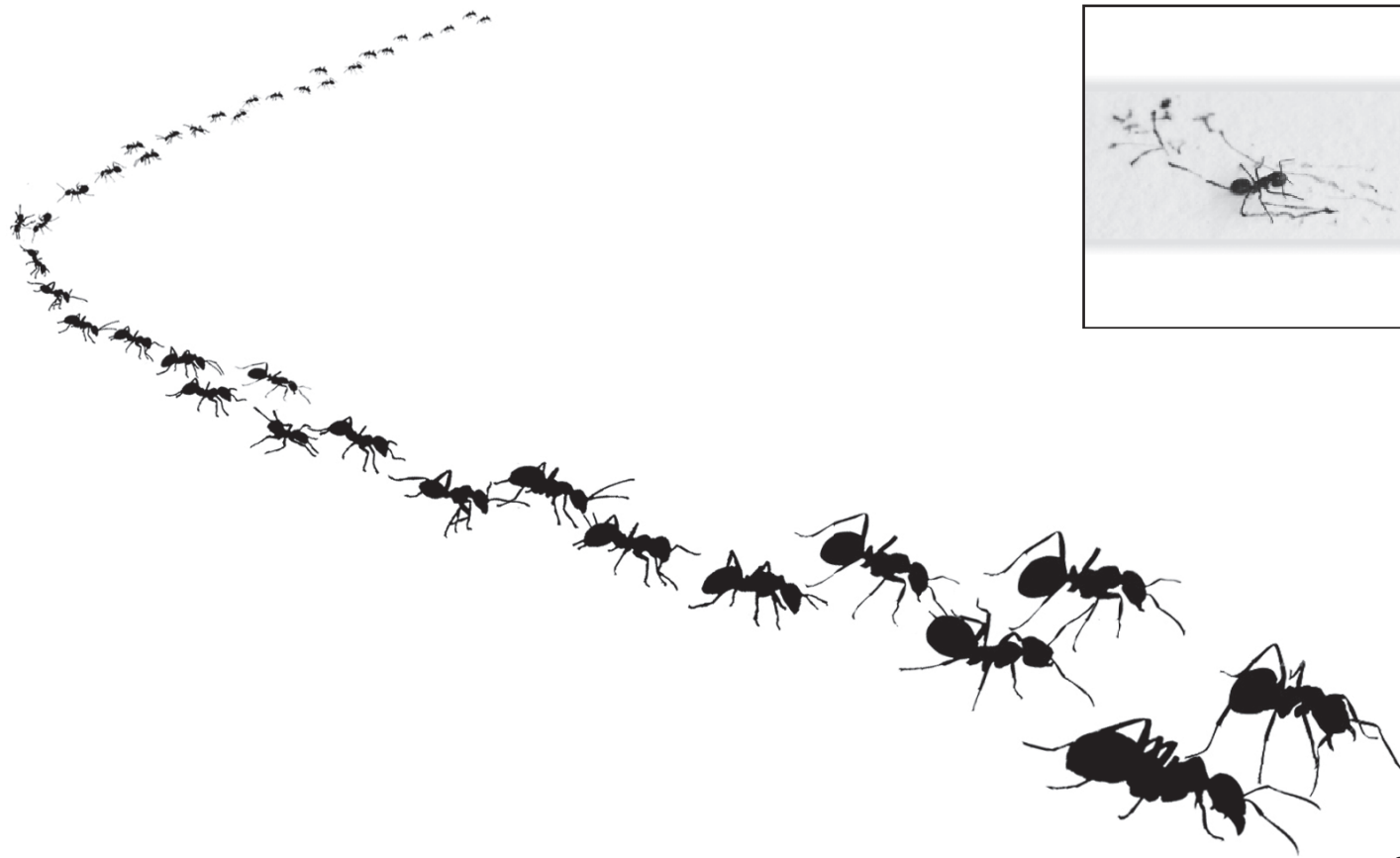
While thinking about how an ant's foot will print, I contacted an American artist and entomologist Mr. Steven Kutcher through email. He likes to make unique art works by observing insects, putting paint on insect's feet and taking their prints on specific paper. He was very kind to promptly send me his ant's foot prints for this book. He said the ant started walking forward and then walked backward as if to get the pigment off her feet. So we can only imagine how an ant's foot might print. I'm grateful to Mr. Steven Kutcher for allowing to use his art work. I tried putting an ant into small pigment of paint and make her walk on regular paper. But nothing printed because of her light feet and poor ant suffered.

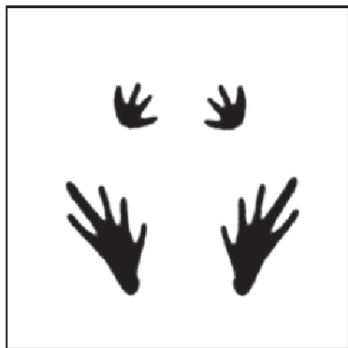
Tiger, lion and cat's feet print almost the same, so Dr. Shonil Bhagwat (brother) suggested they can be differentiated by their big and small sizes. He further suggested to show all the four or two feet in print for better understanding. I want to thank Shonil for his valuable suggestions and time. Foot prints are not in proportion with animal's size shown here. Each person's hands have unique prints and so do feet. This is also true in animals. Every single animal has a specifically unique foot print. Front feet and back feet appear to be same but they differ a little in size, shape and width. They won't match exactly to the other foot prints of same animal. We can use them only as guidelines. I have tried to capture animal's graceful or awkward posture in footprints. On the last page you can also play a game of guessing animals by their foot prints.

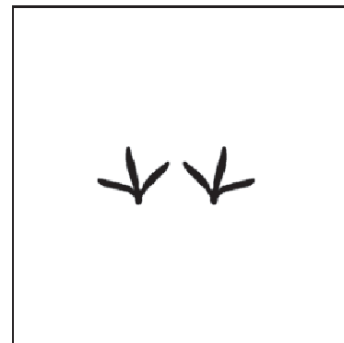
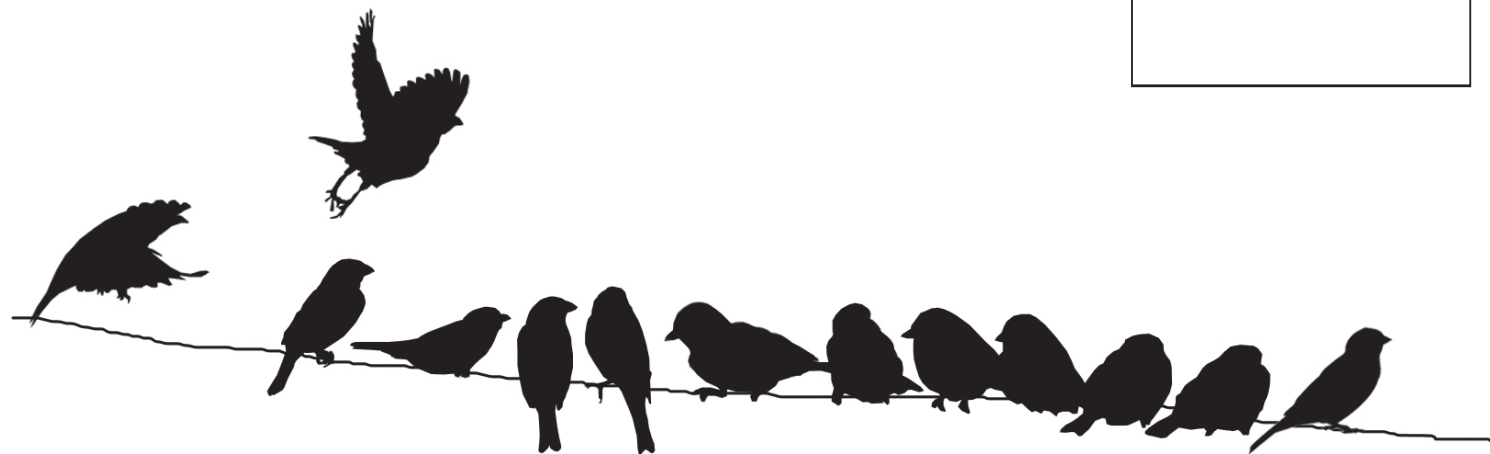
While working on this book Ojas and Tuhin (sons) played on their own and allowed me free time for work. I would also like to thank Shreyas (Husband) and Anil-Shobha (parents) who always encouraged and supported all the effort.

अनुक्रमणिका Index

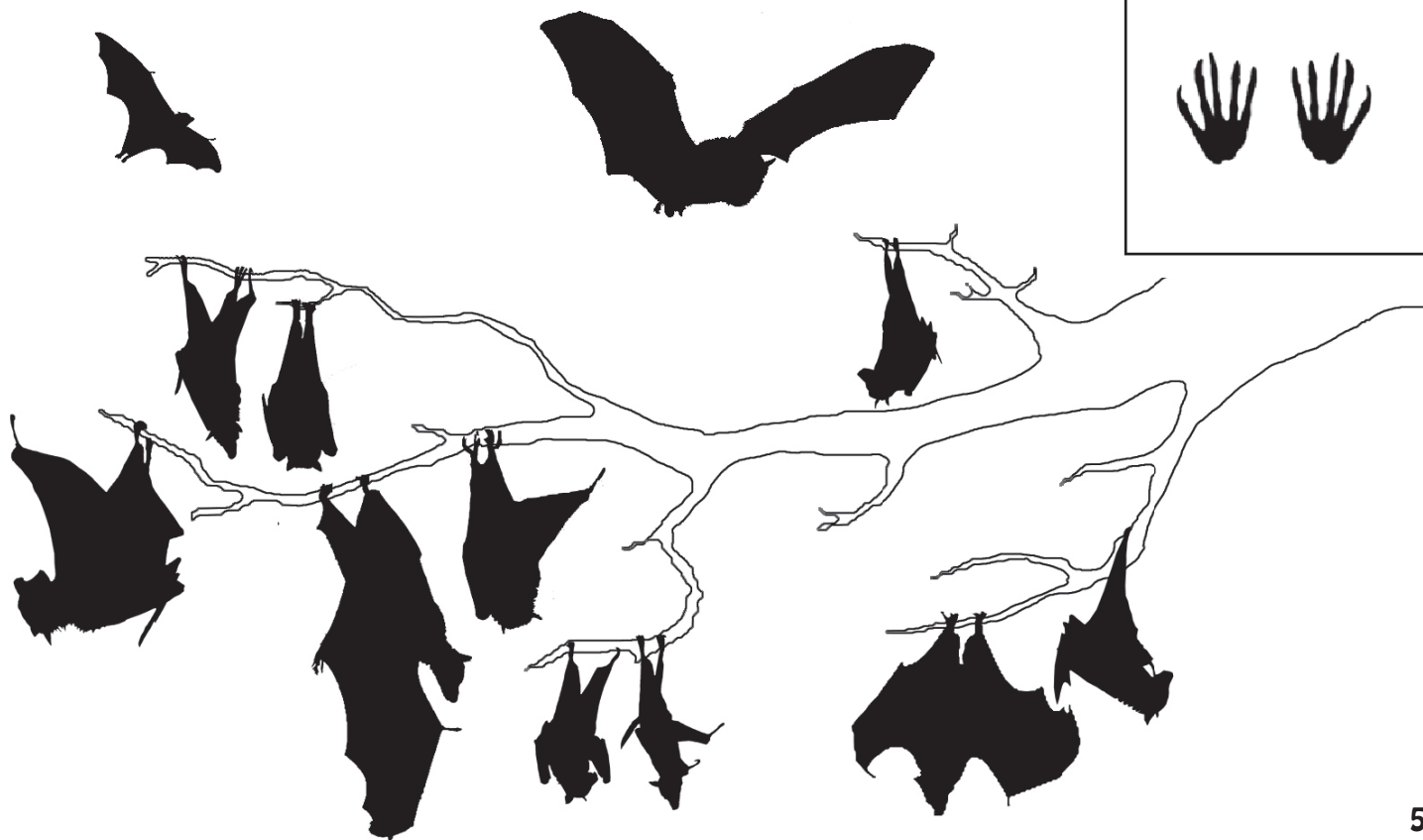
मुंग्या	Ant	1	काळवित	Blackbuck	17
बेडुक	Frog	2	कांगारू	Kangaroo	18
चिमणी	Sparrow	3	अस्वल	Bear	19
उंदीर	Mouse	4	वाघ	Tiger	20
वटवाघुळ	Bat	5	सिंह	Lion	21
ससा	Rabbit	6	मगर	Crocodile	22
कासव	Tortoise	7	झेब्रा	Zebra	23
मांजर	Cat	8	गाय	Cow	24
पेंग्विन	Penguin	9	घोडा	Horse	25
कोंबडी	Chicken	10	गेंडा	Rhino	26
बदक	Duck	11	उंट	Camel	27
कुत्रा	Dog	12	हत्ती	Elephant	28
माकड	Monkey	13	जिराफ	Girraff	29
बकरी	Goat	14	देवमासा	Whale	30
डुक्कर	Pig	15	माणूस	Human	31
मोर	Peacock	16			

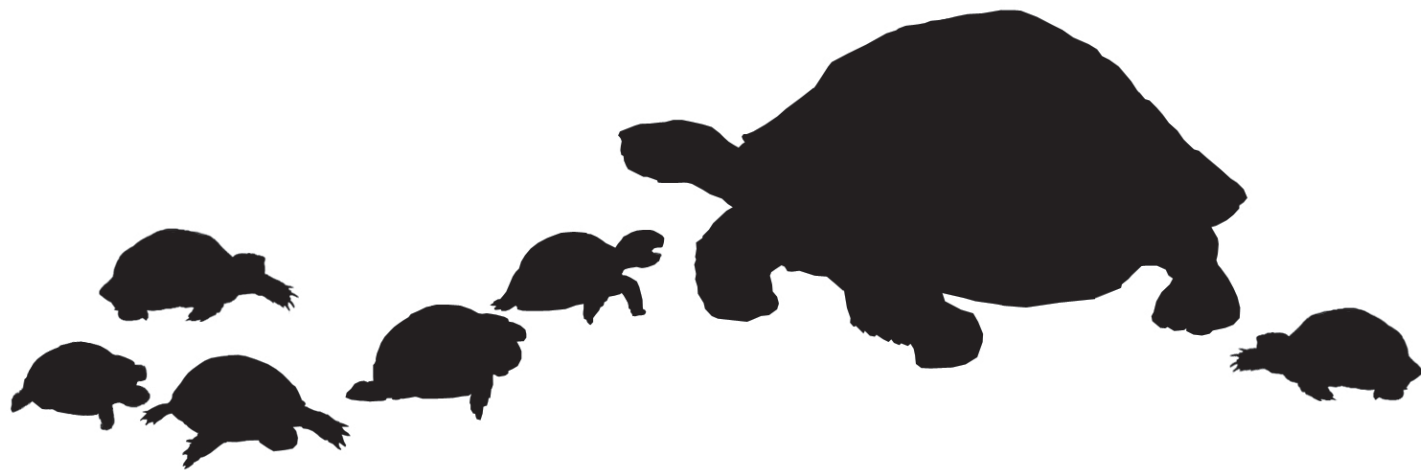

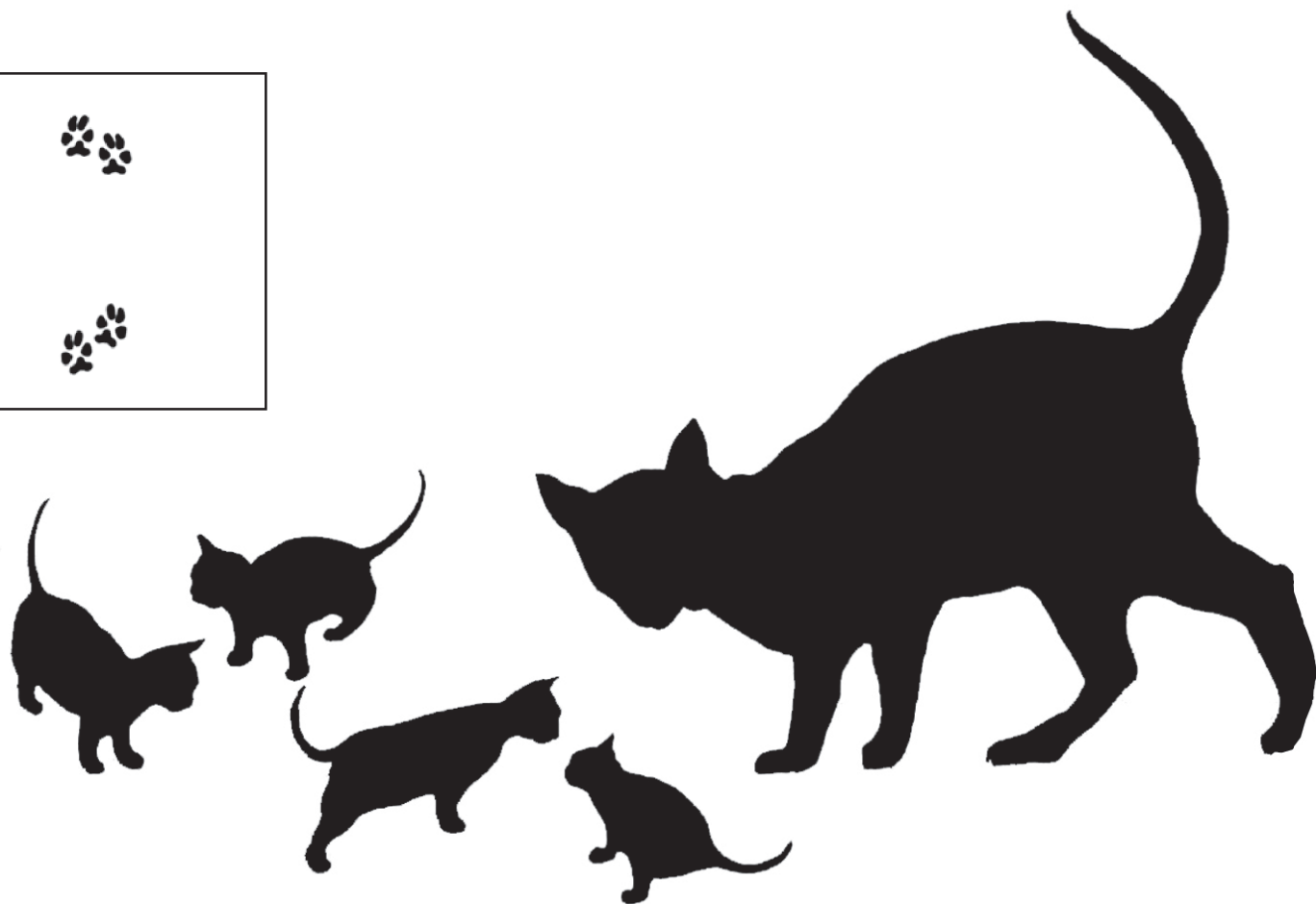

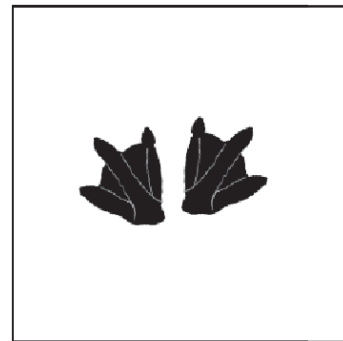
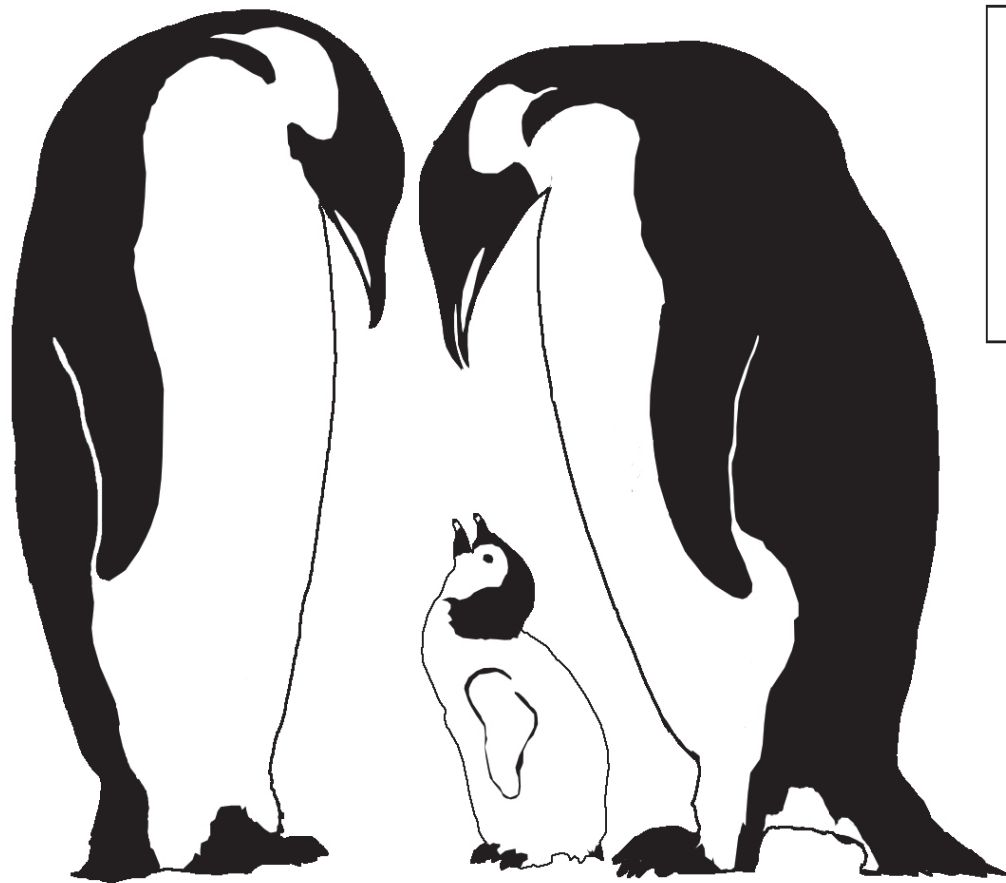

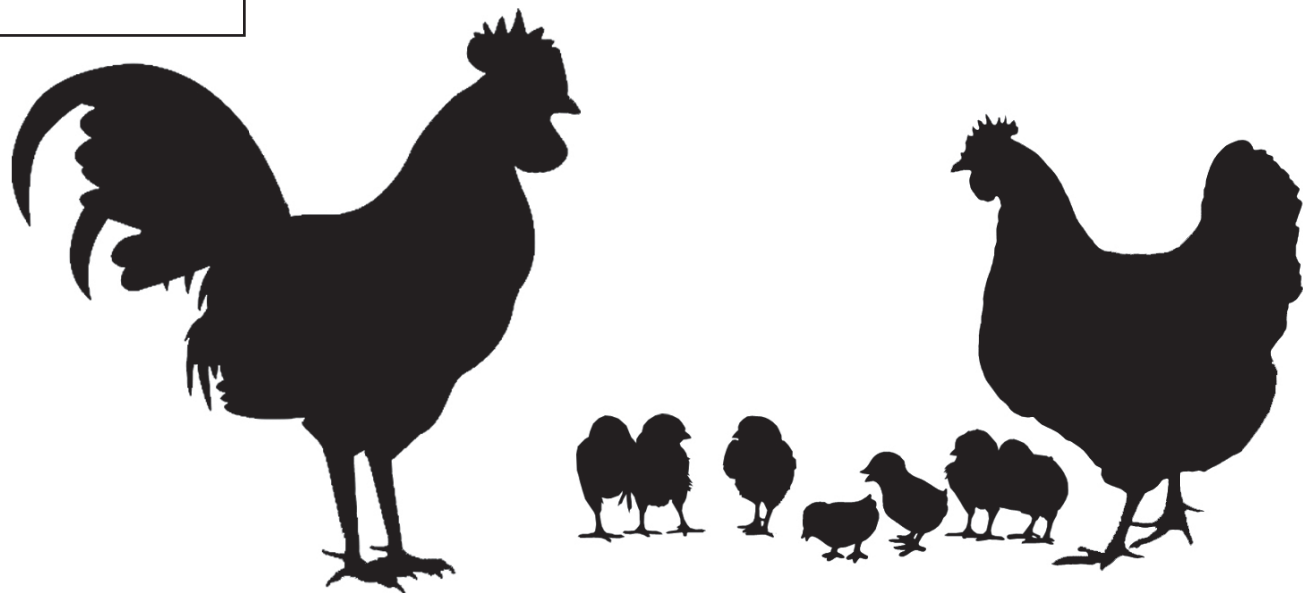
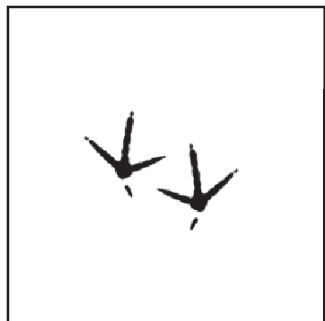

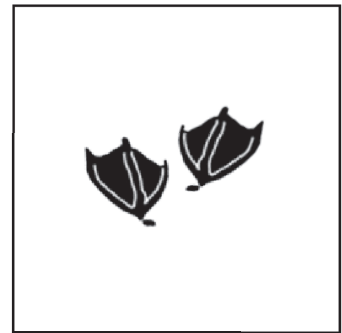
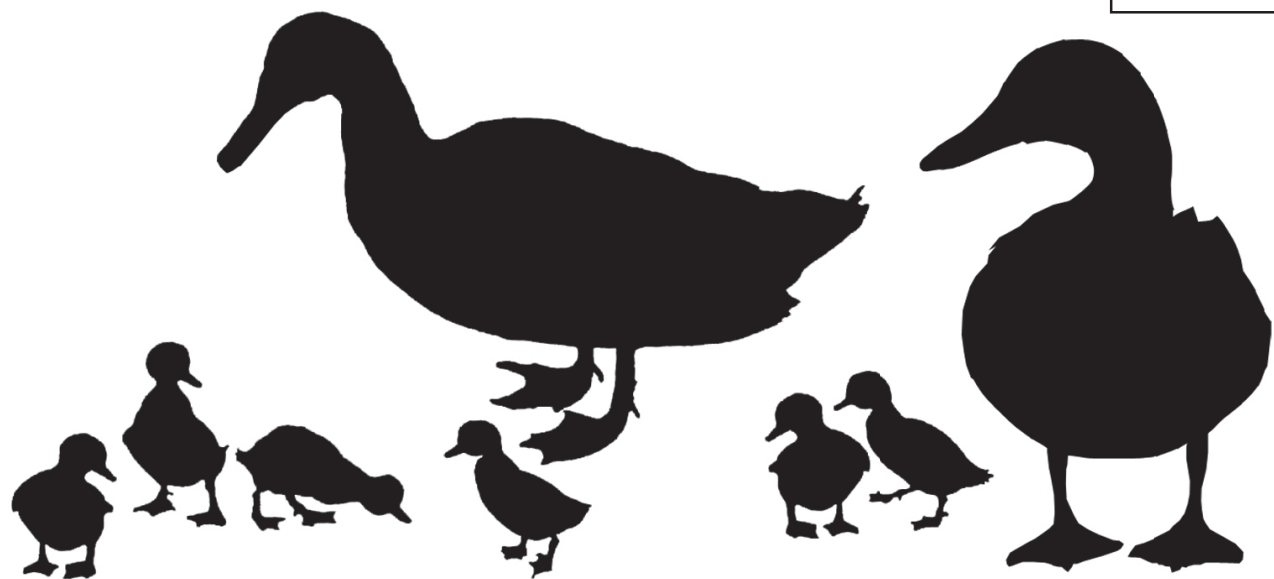

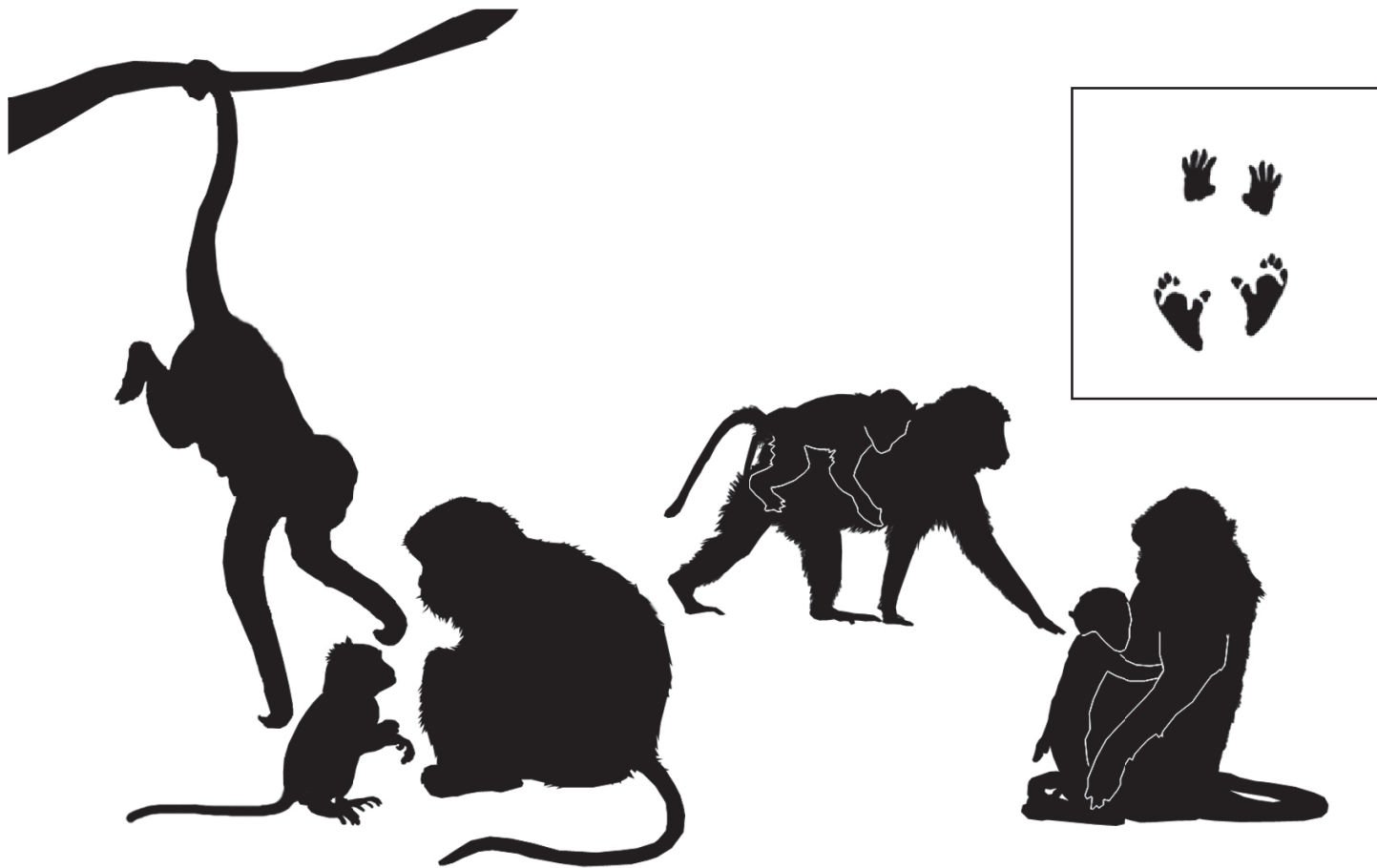

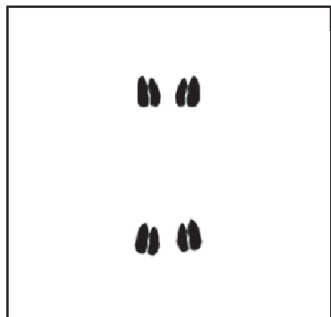

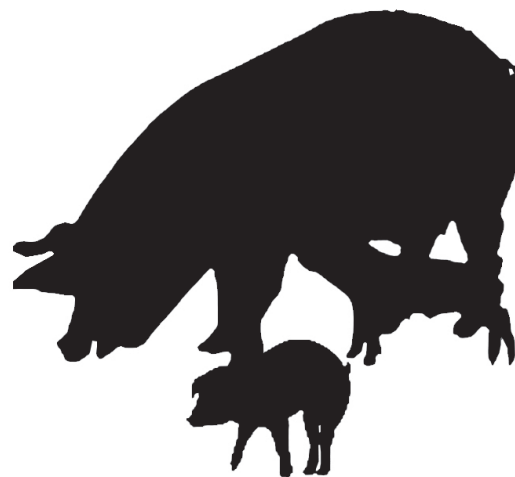
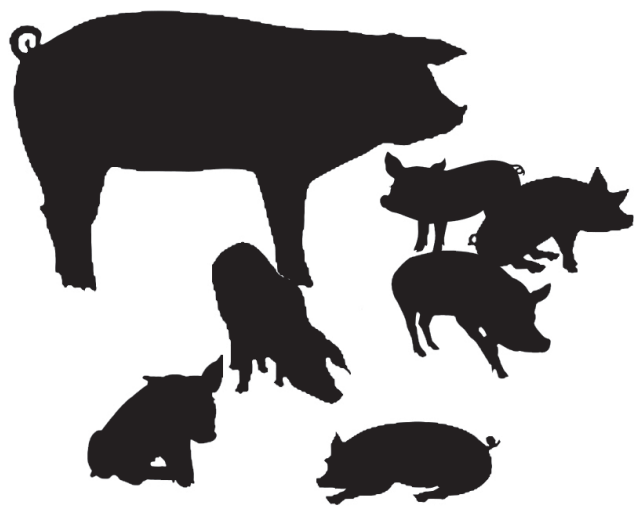

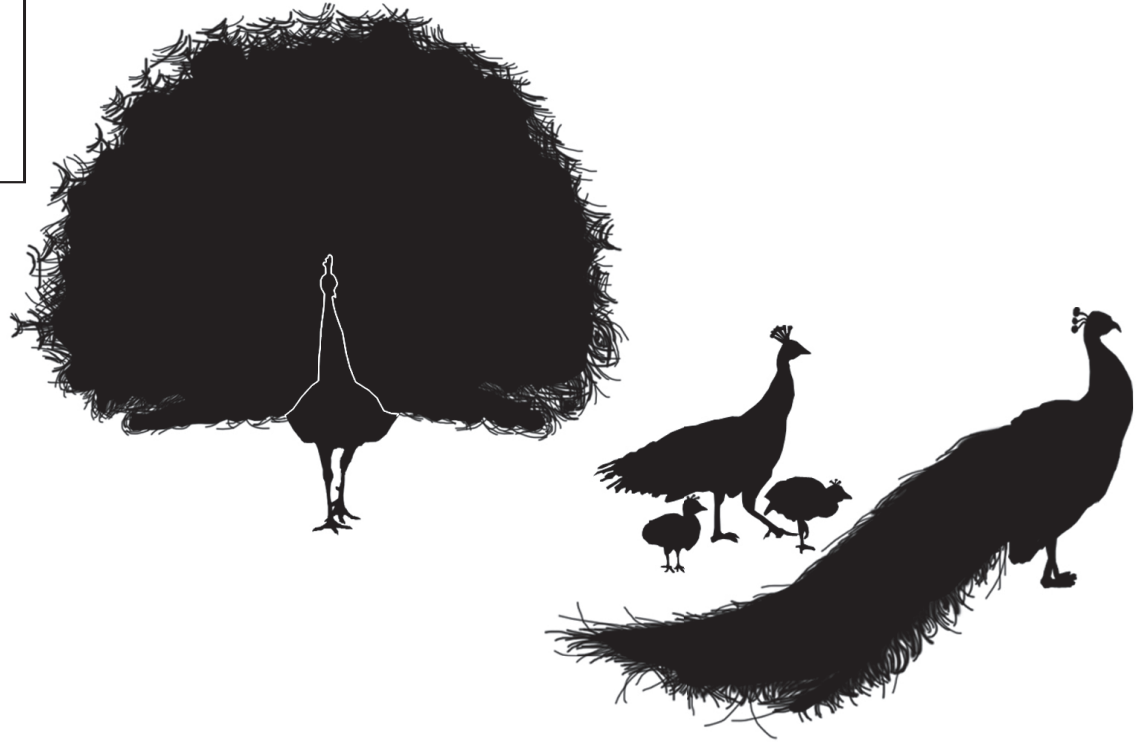

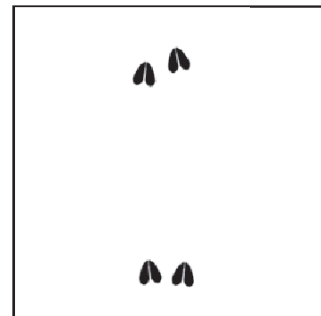

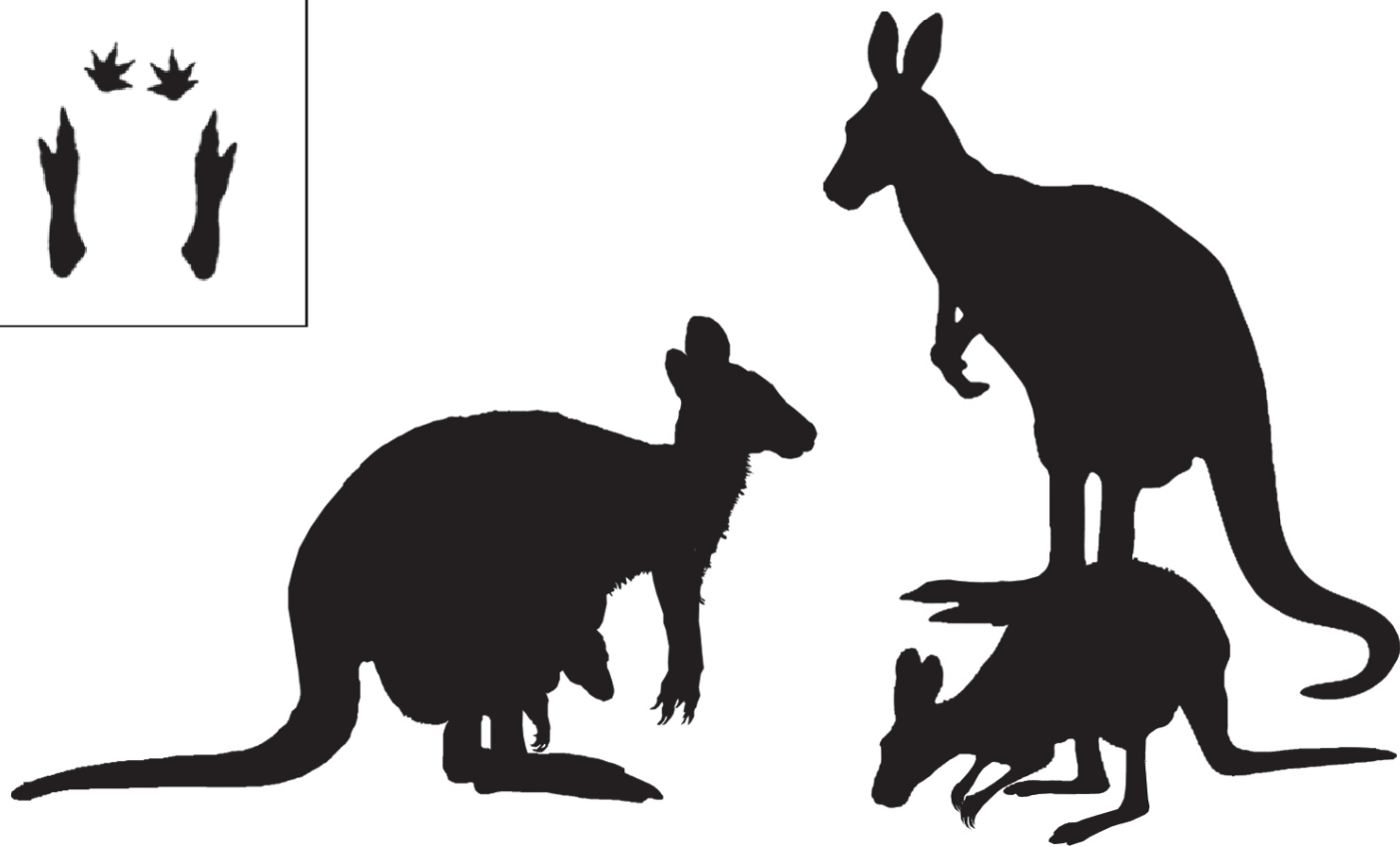

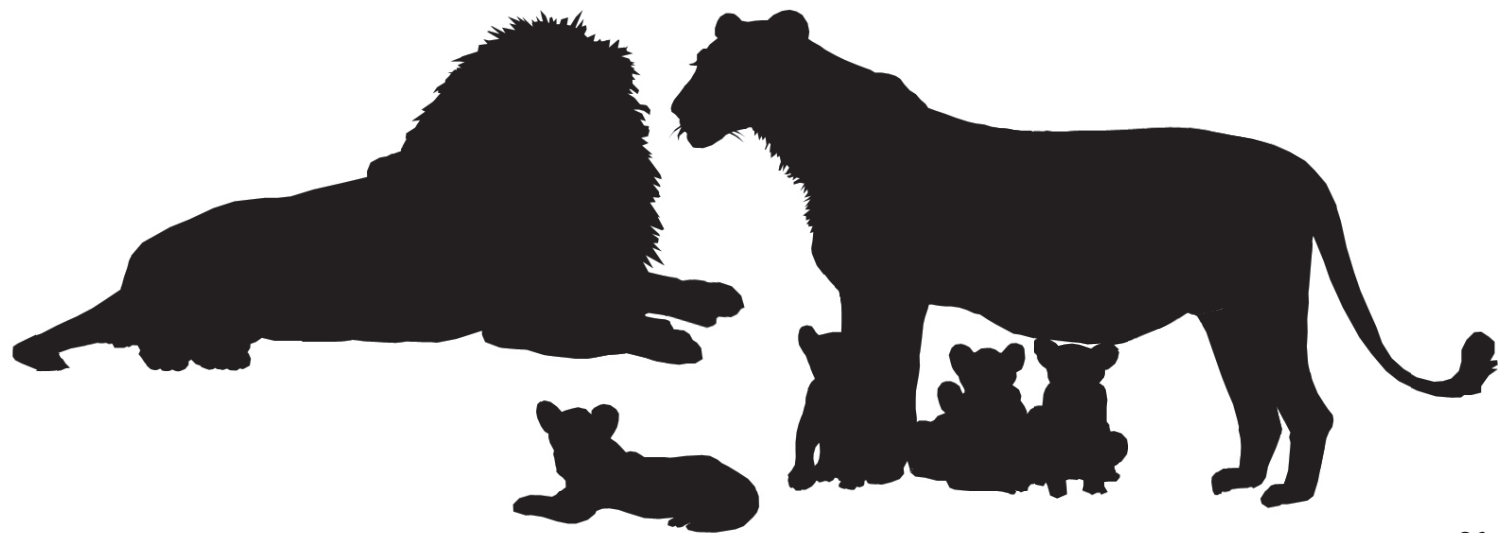
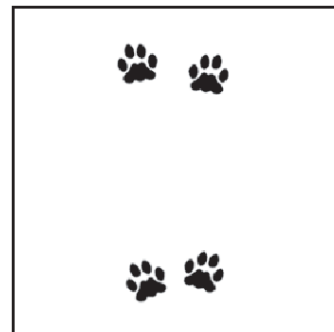

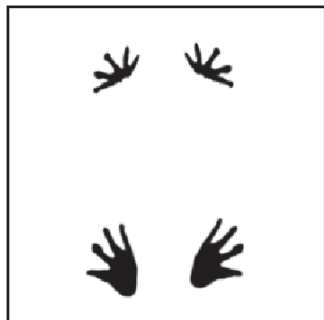

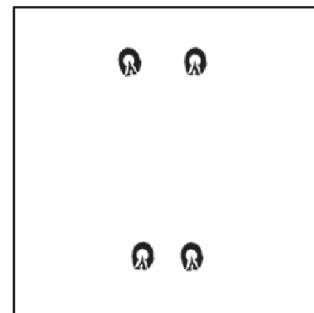

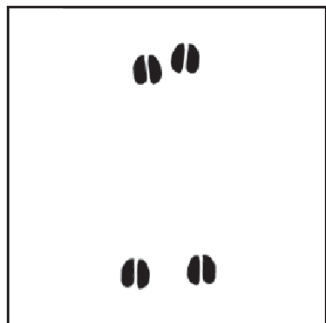

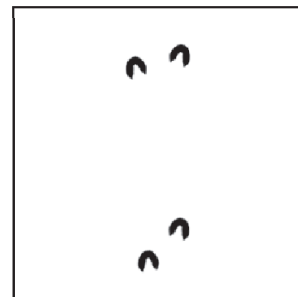
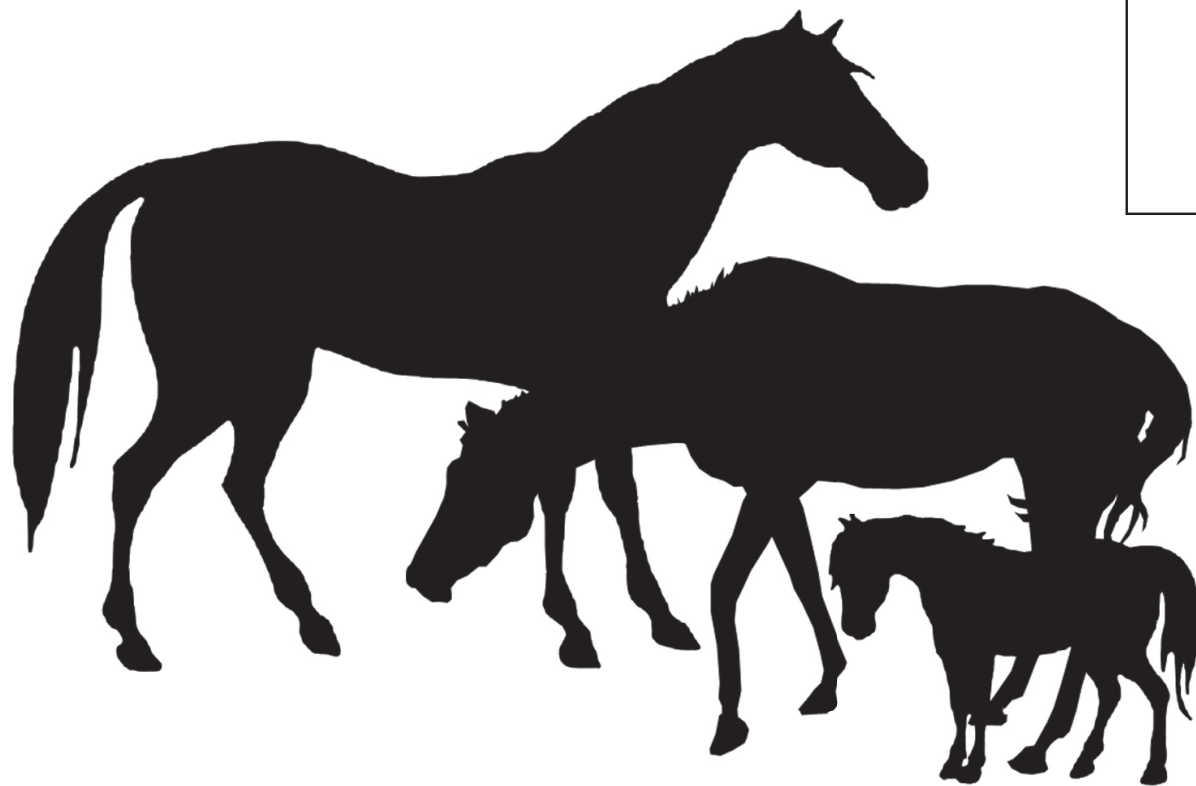

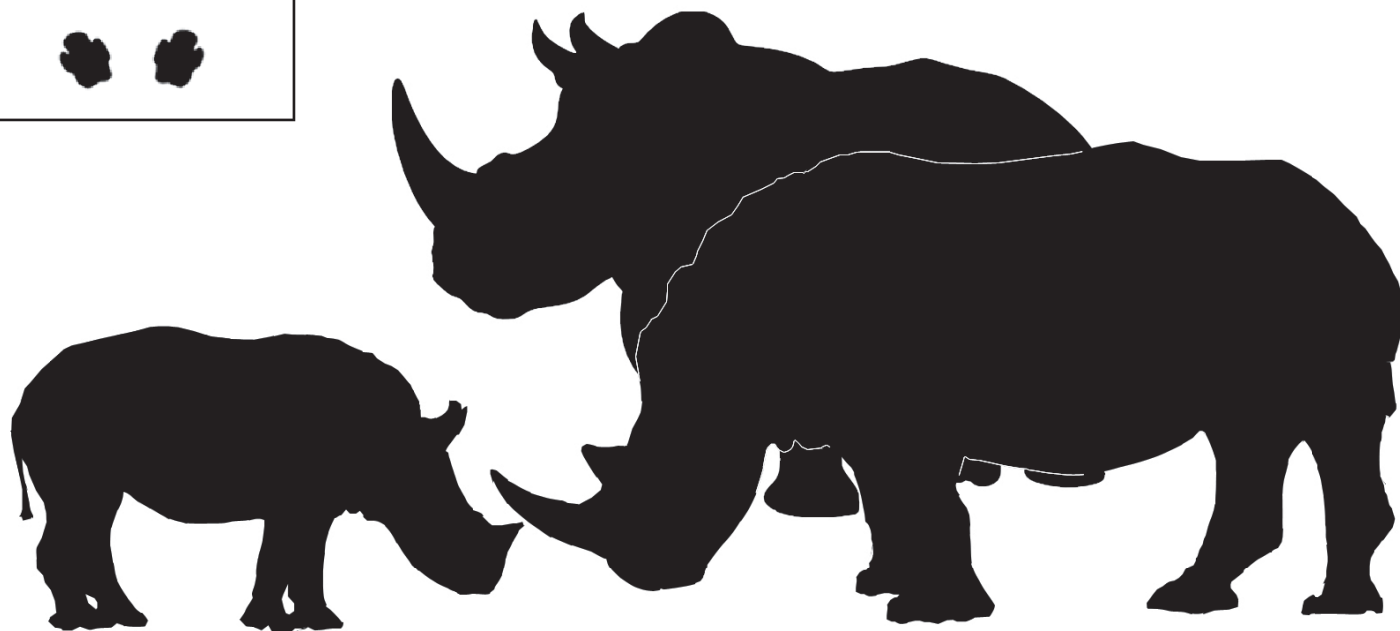
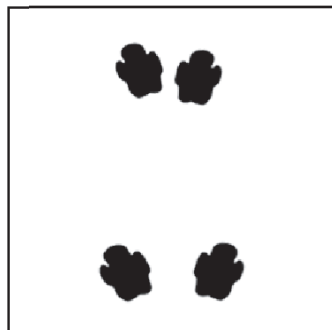

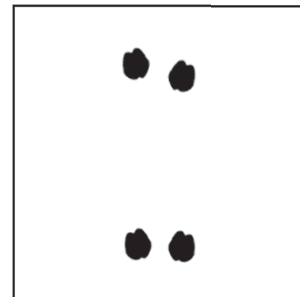
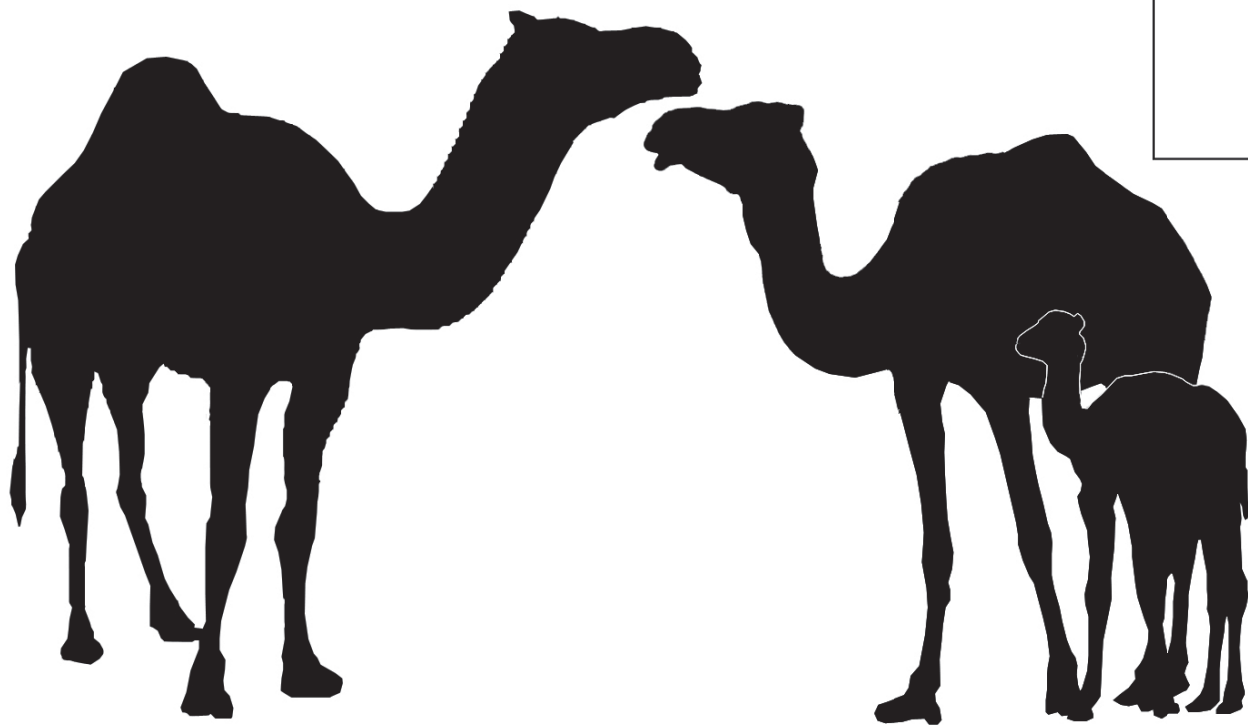

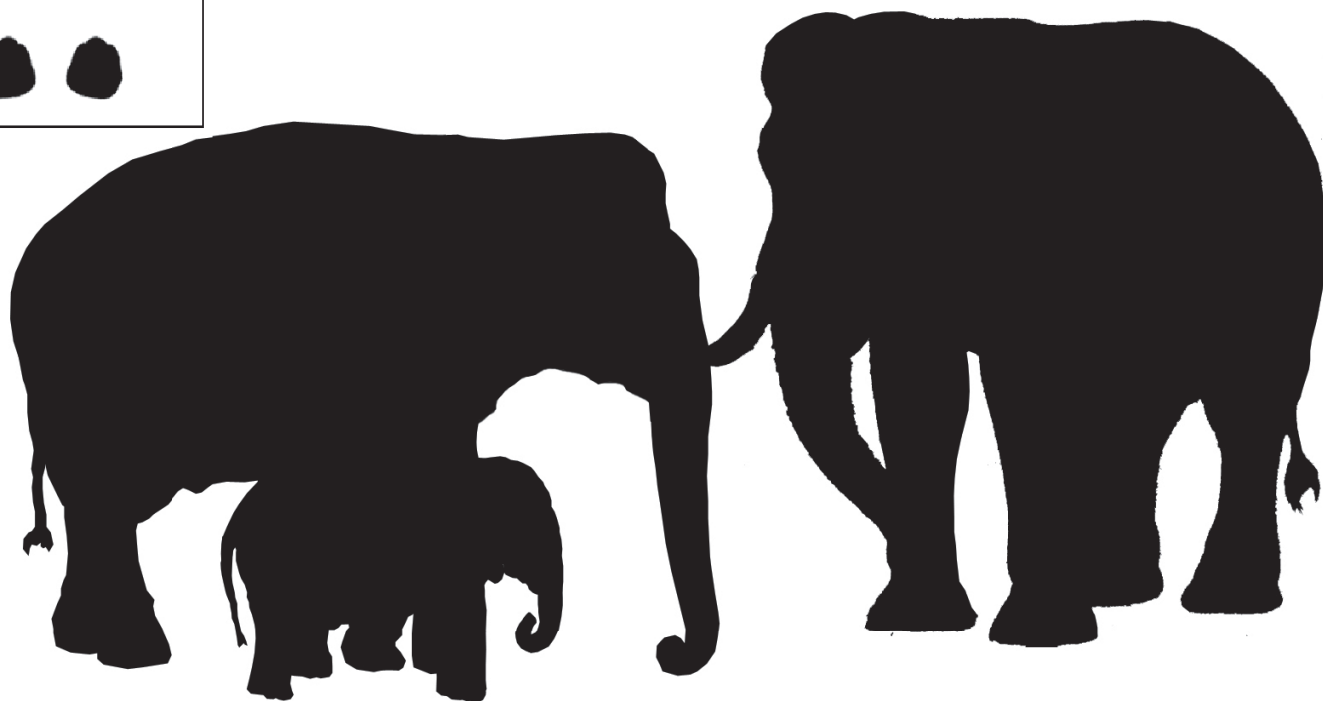
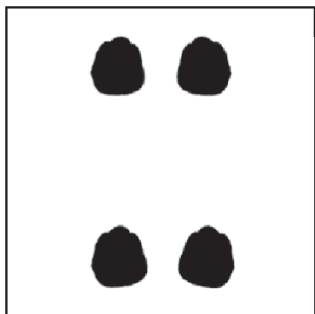

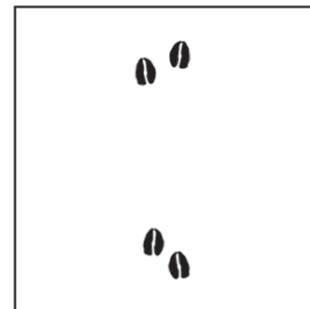
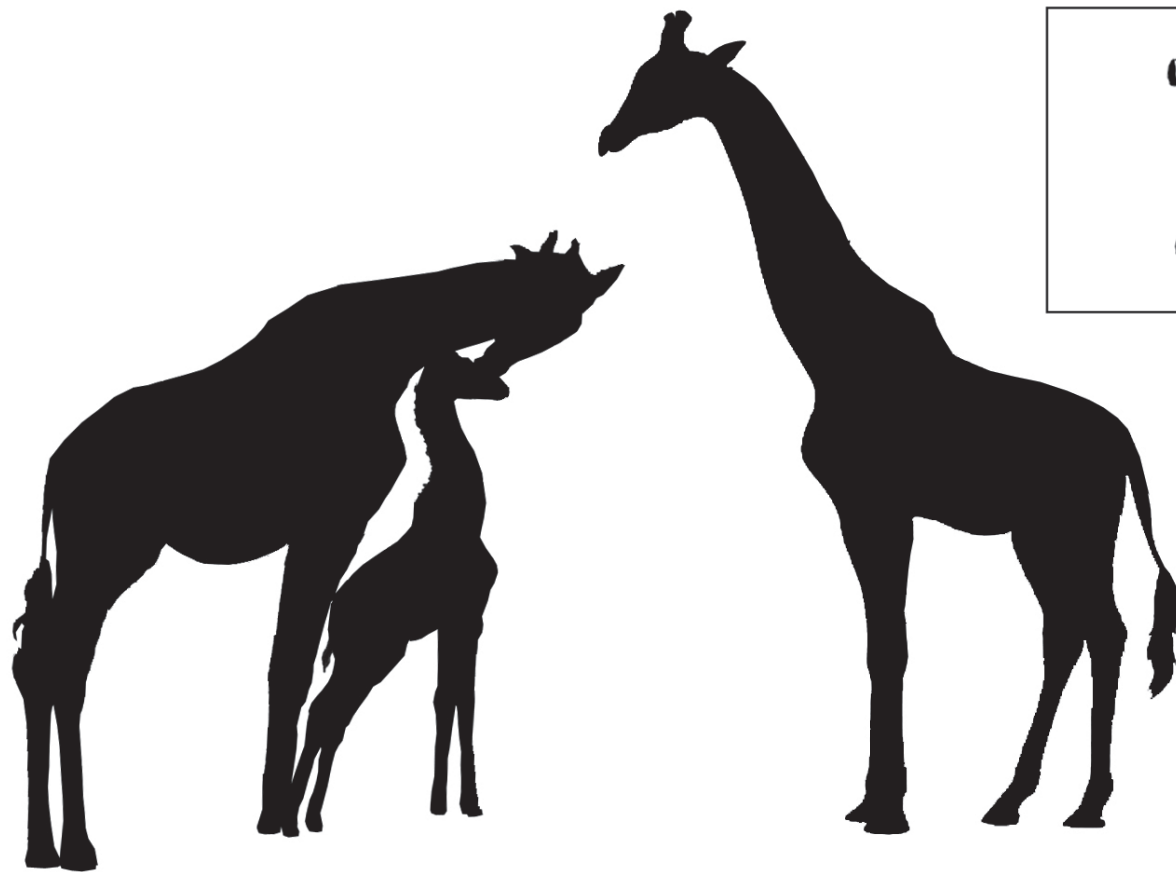

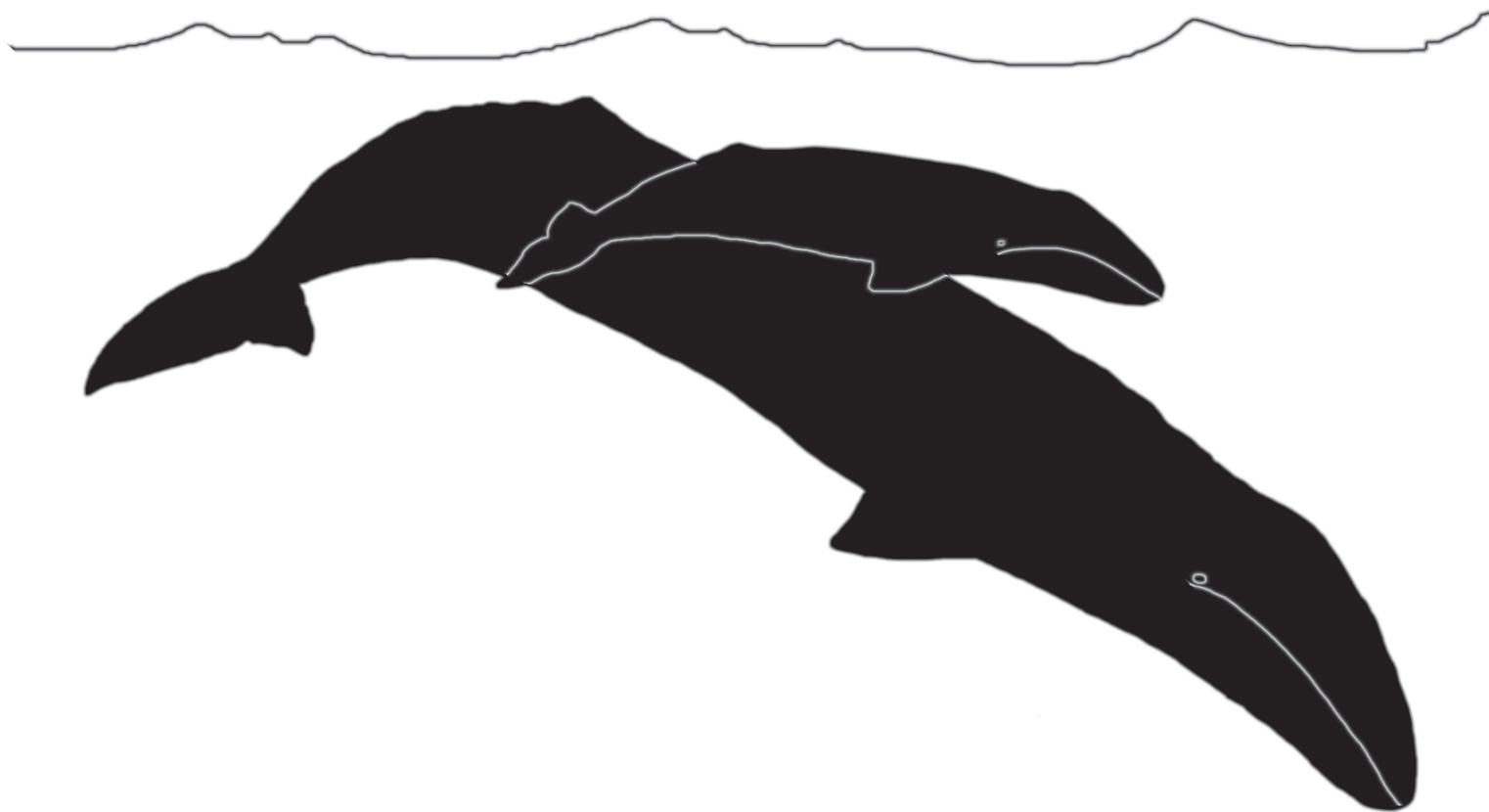

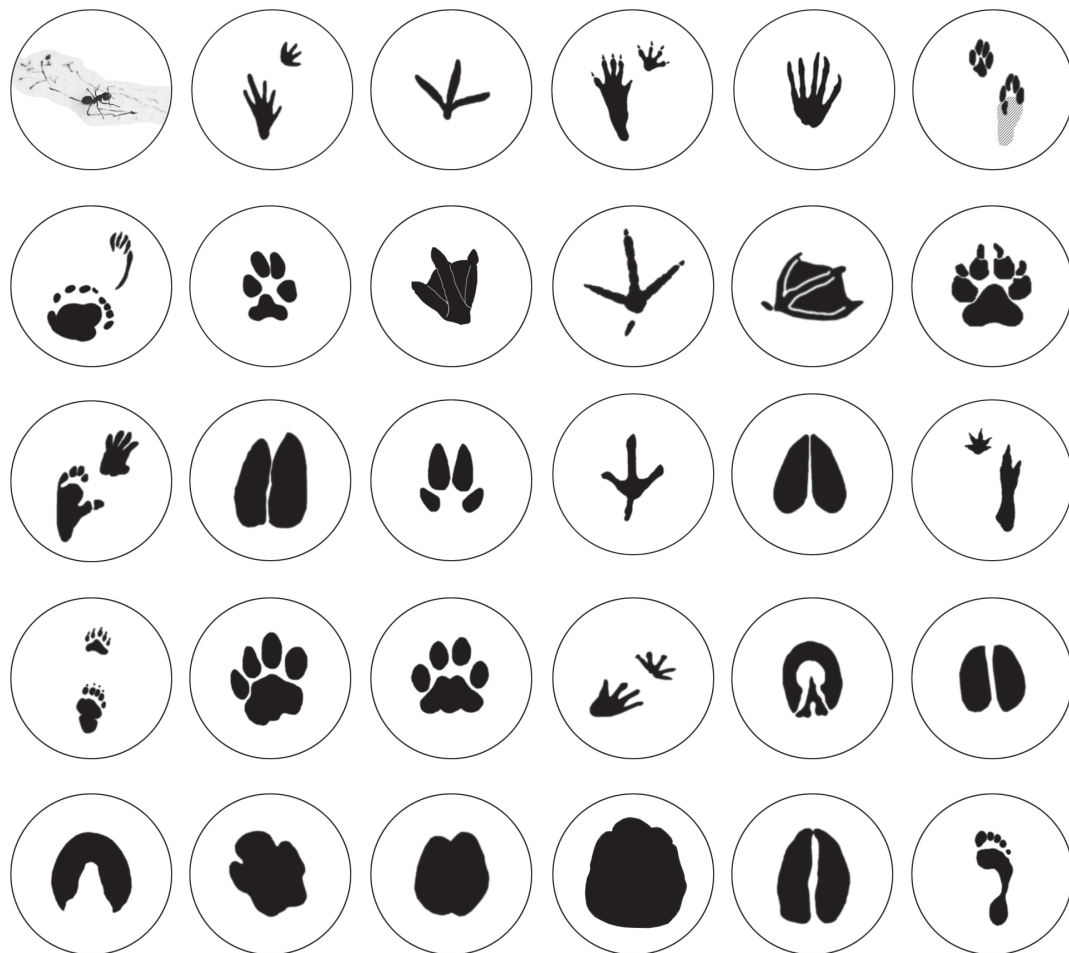

प्राण्यांच्या सावलीवरून प्राणी कोणाला ओळखता येतील? आई, बाबा आणि पिल्लू अशी प्राण्यांची कुटुंब या पुस्तकात दाखवली आहेत. काही प्राण्यांना एका वेळी एकच पिल्लू होतं, तर काहींना अनेक. काही प्राण्यांची फक्त आईच बाळांना वाढवते तर काहींचे आई-बाबा दोघंही. काही प्राण्यांना तर आई-बाबांशिवाय स्वतःच स्वतःला वाढवावं लागतं. जसं कासवाची पिल्लं. आई कासव किनाऱ्यावर अंडी घालते आणि निघून जाते. काही दिवसांनी पिल्लं बाहेर येतात आणि आपली आपण समुद्राकडे जातात. बाळाच्या जन्मात आईचा मोठा सहभाग असल्यानी निदान आई तरी पिल्लांबरोबर दाखवली आहे. प्राण्यांच्या पायांचे ठसे कसे असतात हेही तुम्हाला समजेल आणि ठसे ओळखण्याचा खेळही खेळता येईल.

Can you guess the animals from their shadows? You will see in this book silhouettes of animal families. Some animals give birth to one baby at a time and some more than one. Some babies are brought up only by mother and some by both the parents. Some even have to bring themselves up all alone, for example: Turtles. Mother turtle lays eggs on sea shore and leaves. After few days babies come out and head to the sea. Mother's role in birthing baby is significant so I've shown at least mother with the babies. You will also find out how these animals' feet print. And play a game of guessing animals by their foot prints.